

UNIVERSITATEA “LUCIAN BLAGA” SIBIU

FACULTATEA DE ȘTIINȚE ECONOMICE

ȘCOALA DOCTORALĂ DE ECONOMIE

Drd. Diana Maria POPESCU

TEZĂ DE DOCTORAT

Eficacitatea cotei unice în țările din Uniunea Europeană

-REZUMAT-

Coordonator științific:

Prof. Dr. Ileana TACHE

Sibiu, 2014

CUPRINS

INTRODUCERE	6
CAPITOLUL 1. COTA UNICĂ ÎN TEORIE ȘI PRACTICĂ	18
1.1. Scurtă istorie a impozitării venitului și a cotei unice	18
1.1.1. Istoria impozitului pe venit pe linia capacității de plată	19
1.1.2. Rafinarea capacității de plată a impozitului pe venit	30
1.2. Cota unică în teoriile economiștilor	34
1.2.1. Impozitarea progresivă în gândirea economică	34
1.2.2. Impozitarea proporțională în gândirea economică	37
1.2.3. Teoria cotei unice a lui R. Hall și A. Rabushka	41
1.2.3.1. Modelul de bază al cotei unice	43
1.2.3.2. Critici și aprecieri aduse modelului de bază al cotei unice.....	50
1.3. Definirea cotei unice	53
1.4. Diversitatea sistemelor de cotă unică adoptate în Uniunea Europeană și Rusia	56
1.4.1. Aspecte comune și diferențe între sistemele de cotă unică introduse în Uniunea Europeană și Rusia	57
1.4.2. Sisteme de cotă unică introduse în țările din Uniunea Europeană și Rusia	60
1.5. Concluzii, contribuții personale, propuneri pentru o dezvoltare ulterioară.....	74
CAPITOLUL 2. EFICACITATEA COTEI UNICE ÎN ȚĂRILE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ, STADIUL ACTUAL AL CERCETĂRII	76
2.1. Definirea eficacității cotei unice	76
2.2. Sursele de informare pentru exprimarea eficacității cotei unice.....	81
2.2.1. Cercetările empirice privind impactul cotei unice.....	81
2.2.2. Cercetările pe bază de simulări privind impactul cotei unice	84
2.3. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al venitului adus la bugetul statului	87
2.4. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al disciplinei fiscale	97
2.5. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al simplității în administrare	99

2.6. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al stimulării muncii	103
2.7. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al inegalităților sociale.....	109
2.8. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al investițiilor străine directe.....	116
2.9. Eficacitatea cotei unice din punct de vedere al stabilizatorului automat	124
2.10. Concluzii, contribuții personale, propuneri pentru o dezvoltare ulterioară	133

CAPITOLUL 3. EFICACITATEA COTEI UNICE DIN PUNCT DE VEDERE AL

EXTINDERII.....	136
3.1. Rafinarea capacității de plată și extinderea cotei unice prin Sistemul Dual de Impozitare.....	138
3.2. Componenta venitului personal impozabil în țările din Uniunea Europeană.....	144
3.2.1. Venitul din muncă.....	146
3.2.2. Veniturile din capital.....	150
3.3. Analiza comparativă a extinderii cotei unice la nivelul țărilor din Uniunea Europeană	155
3.3.1. Metodologia de cercetare.....	156
3.3.2. Bazele de date.....	160
3.3.3. Rezultatele cercetării.....	161
3.4. Cota unică versus impozit progresiv.....	163
3.5. Concluzii, contribuții personale, propuneri pentru o dezvoltare ulterioară.....	168

CAPITOLUL 4. CONCLUZII, CONTRIBUȚII PERSONALE, PROPUNERI PENTRU O DEZVOLTARE ULTERIOARĂ.....

4.1. Concluzii.....	170
4.2. Contribuții personale.....	176
4.3. Propuneri pentru o dezvoltare ulterioară.....	178

BIBLIOGRAFIE.....	179
--------------------------	------------

Cuvinte cheie

Cotă unică, progresivitate, proporționalitate, principii generale ale impozitării, eficacitate, disciplină fiscală, stimularea muncii, inegalități sociale, simplitate administrativă, investiții străine directe, stabilizator automat, venituri din muncă, venituri din investiții financiare, venituri mobile.

Rezumat

Impozitarea veniturilor prin cota unică a fost și este soluția aleasă de guvernele a cel puțin treizeci și opt de țări din întreaga lume. Actorul principal în răspândirea acestui sistem de impozitare a fost Rusia, țară care după adoptarea cotei unice în 2001 a înregistrat rezultate macroeconomice deosebit de bune și a determinat opinia publică, cercetătorii, politicienii să privească cu atenție și seriozitate o mișcare declanșată cu cel puțin cincizeci de ani înainte de către țări mult mai mici ca și dimensiune și importanță. Atât Rusia cât și Estonia, țară care a introdus pentru prima dată cota unică în Europa, în 1994, au datorat introducerea cotei unice unor lideri puternici, cunoscători și adepți ai teoriilor liberale.

Răspândirea cotei unice în Uniunea Europeană a fost determinată de imitarea modelului oferit de Rusia și Estonia pentru început și apoi a modelului oferit de fiecare țară în parte, în detrimentul analizelor empirice care să ateste impactul unui astfel de mod de impozitare asupra economiilor naționale. Acest lucru precum și lipsa unor rezultate clar pozitive în puținele cercetări realizate, ridică semne de întrebare asupra viabilității cotei unice considerându-se că introducerea ei în țările din Europa Centrală și de Est nu este altceva decât un semnal dat de țările foste comuniste, semnal de orientare către economii de piață și democrație. Semnalul odată recepționat, cota unică ar trebui înlocuită cu sistemul consacrat de impozitare progresivă existent în toate țările Vest Europene. Cota unică însă, nu numai că rămâne un sistem de impozitare

important în țările de adopție, ci într-o bună măsură se extinde. Acest lucru se datorează cu siguranță capacității ei de a îndeplini un anumit scop important pentru timpul pe care îl trăim. Care sunt scopurile care pot fi urmărite prin introducerea unui sistem de impozitare și dacă cota unică este eficace în raport cu aceste scopuri, sunt întrebări la care răspundem punând cota unică în contextul istoric căruia îi aparține.

Stadiul actual al cunoașterii

Cota unică este un impozit pe venitul personal (1), cu o singură rată marginală (2) și cu deducere de bază (3). Cele trei elemente permit definirea cotei unice fie ca un impozit proporțional cu deduceri de bază fie ca un impozit progresiv cu o singură rată marginală și ne trimit pentru înțelegerea locului și rolului cotei unice până la teoriile privitoare la impozitul pe venit și la eterna dezbatere legată de progresivitate sau proporționalitate.

Cota unica percepută de regulă ca și un impozit proporțional este susținută teoretic de economiști din sfera economică neoliberală cu promotorii săi de frunte, Frederic Hayek și Milton Friedman. Prin lucrarea sa *Capitalism și Libertate*, Milton Friedman este părintele de drept al cotei unice moderne. Popularizarea și detalierea sistemului de impozitare a veniturilor prin cotă unică s-a făcut de către Robert Hall și Alvin Rabuska. Prin lucrarea lor *The Flat Tax* au pus bazele unei adevărate teorii a impozitării, teoria cotei unice, un sistem etanș cu aceeași rată de impozitare atât a veniturilor personale cât și a companiilor aplicată cât mai aproape de sursa venitului, în fapt un impozit pe consum datorită tratamentului aplicat investițiilor și economisirii.

Creșterea disciplinei fiscale, stimularea muncii și activității antreprenoriale, menținerea veniturilor bugetare, simplitatea în administrare sunt câteva dintre efectele pozitive pe care teoreticienii consideră că le poate avea cota unică.

Cercetările empirice prin care aceste așteptări să fie verificate sunt puține dacă luăm în

considerare faptul că au trecut douăzeci de ani de la adoptarea cotei unice de către Estonia. Cercetările empirice bazate pe situații reale sunt și mai puține. Cercetările empirice bazate pe situații reale sunt cercetări aferente țărilor care au adoptat cota unică și care analizează impactul cotei unice pornind de la datele imediat înainte de reformă și imediat după reforma încercând să stabilească o relație cauzală între indicatorii ce corespund așteptărilor și cota unică. În această categorie avem opt studii importante dintre care cele mai multe se referă la reforma din Rusia 2001 și nu întâmplător ci datorită faptului că pentru această țară există o bază de date la nivel micro din care se poate extrage comportamentul consumatorului. Lucrarea de față realizează o sinteză a cercetărilor empirice bazate pe situații reale pentru care esențiale au fost datele avute la dispoziție. Bazele de date folosite sunt date de la nivel micro obținute prin interviuri la nivel de gospodărie: Russian Longitudinal Monitoring Survey (RMLS), European Union Statistic on Income and Living Condition (EU-SILC), Ancheta Bugetelor de Familie (ABF) sau Estonian Labour Force Survey (ELFS). Metodologia cel mai des utilizată a fost cea a „diferențelor în diferențe” și coeficientul Gini.

Cercetările empirice pentru țările care nu au adoptat cota unică s-au bazat pe simulări prin diverse modele: EUROMOD, FiFoSiM, SloMod, modele de echilibru general. Simulările aferente țărilor din Europa sintetizate de asemenea în lucrarea de față, au fost în general axate pe țările membre OECD, țări care au în vedere adoptarea cotei unice sau care au încercat să răspundă științific valului de simpatie creat pentru cota unică. Aceste simulări se bazează pe diferite scenarii în care importantă este definirea perechii rată de impozitare - deduceri personale. Rezultatele oferite de simulări corespund rezultatelor obținute prin cercetări aferente „șocului” reformei cu date imediat înainte și imediat după reformă și oferă în plus informații valoroase privind posibilitățile de îmbunătățire a sistemelor de cota unică.

Obiectivele cercetării

Obiectivul cercetării noastre îl constituie evaluarea eficacității cotei unice în vederea stabilirii locului și importanței acestui sistem de impozitare în cadrul impozitării venitului. Eficacitatea este evaluată în funcție de avantajele teoretizate ale cotei unice și de așteptările factorilor de decizie, pentru țările din Uniunea Europeană.

În vederea atingerii obiectivului general, ipotezele cercetării sunt:

- Ip.1 Cota unică este o formă de manifestare a impozitului pe venit corespunzătoare contextului economic actual.
- Ip.2 Cota unică este un sistem de impozitare în cadrul căruia principiile de bază ale impozitării se rafinează.
- Ip.3 Cota unică poate avea un pronunțat caracter progresiv.
- Ip.4 Cota unică nu este eficace în privința celor mai multe obiective.
- Ip.5 Cota unică este eficace din punct de vedere al extinderii.
- Ip.6 Cota unică are potențial de a crește în importanță.

Metodologia de cercetare

Lucrarea de față se încadrează în categoria *cercetărilor non-experimentale*, metodele de cercetare folosite fiind cele *descriptive*, scopul fiind acela de a descrie starea actuală a cotei unice.

Încadrarea cotei unice în contextul istoric căreia îi aparține implică folosirea *metodelor istorice de cercetare*, metode ce presupun accesul la sursele primare sau secundare de informare. Au fost folosite surse terțiare, studii istorice făcute pe baza celor dintâi surse, mai puțin autentice dar care oferă validitate datorită prestigiului autorilor. Expunerea stării de fapt a sistemelor de cotă unică în țările din Uniunea Europeană s-a bazat pe *studii de caz* ale țărilor implicate și

documentare.

Documentarea este metoda principală în elaborarea capitolului doi datorită destinației acestui capitol de a fi o sinteză a cercetărilor realizate și a teoriilor aferente. *Documentarea* se îmbină cu *analiza datelor arhivate* și cu *metoda corelației* în capitolul trei. Dependența de trecerea anilor a indicatorilor urmăriți, fără posibilitatea de determinare a legăturii cauzale a condus la folosirea construcției de trend din cercetarea experimentală.

Motivația și importanța cercetării

Modul în care veniturile sunt impozitate are importanță pentru economia unei țări atât la nivel microeconomic cât și la nivel macroeconomic iar preocupările pentru înțelegerea efectelor pozitive sau negative ale unui anumit sistem de impozitare în vederea optimizării lui sunt mereu de actualitate.

Veniturile populației cu cele două componente ale sale veniturile mobile și veniturile mai puțin mobile, ridică mari semne de întrebare în privința impozitării lor în contextul globalizării. Cunoașterea și interpretarea realității prin prisma trecutului este foarte importantă pentru înțelegerea tendințelor, acut valabil pentru impozitarea veniturilor. În primul rând este important ca sistemele de impozitare să fie gândite corect, corespunzător contextului economic, alternativa fiind reducerea suplimentară a veniturilor bugetare și astfel greutatea crescândă de susținere a statului social. În al doilea rând, identificarea unor posibile modificări la nivel de principii generale de impozitare poate determina modificări importante atât ale domeniilor dependente: mărimea cheltuielilor publice, structura lor, cât și a domeniilor de dependență: sisteme administrative, cooperări internaționale. Subiectul cotei unice datorită numărului limitat de cercetări este un subiect a cărui dezvoltare este de actualitate cu multe posibilități de cercetare încă neexplorate, unele lămurite sperăm parțial în lucrarea de față.

Structura lucrării

Lucrarea este concepută în patru capitole pornind de la încadrarea cotei unice în contextul său istoric, în teoriile economice și în realitatea practică, cu urmărirea permanentă a principiilor generale ale impozitării în capitolul unu. În capitolul doi pe baza cercetărilor existente, punem în evidență eficacitatea scăzută dacă nu inexistentă a acestui sistem de impozitare, aspect de natură să pună semne de întrebare privitoare la continuitatea cotei unice. Raspunsul este oferit parțial în capitolul trei ce scoate la lumină realitatea extinderii cotei unice prin sistemul dual de impozitare, sistem introdus în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană. În acest capitol ca urmare a aspectelor desprinse în urma cercetării, sunt sugerate și posibilele cauze ale acestei extinderi precum și ale extinderii sau restrângerii ulterioare.

Fiecare capitol se încheie cu un subcapitol ce cuprinde concluziile, contribuțiile personale și propunerile pentru o dezvoltare ulterioară pentru ca la final acestea să fie grupate și completate în cadrul capitolului patru.

Capitolul 1 validează prin cercetare descriptivă și istorică primele trei ipoteze de cercetare indicând astfel cota unică ca o formă de manifestare a impozitului pe venit corespunzător contextului economic actual ce a permis rafinarea principiilor de bază ale impozitării și trecerea de la realizarea progresivității prin rate marginale diferențiate la realizarea progresivității prin deduceri personale diferențiate.

Urmărind parcursul istoric al impozitării veniturii sunt scoase în evidență cauzele reale ale trecerii de la o formă la alta de impozitare și anume modificarea modului de creare a averii și a formelor averii. În decursul timpului formele averii s-au modificat dar principiul impozitării în funcție de capacitatea de plată cu echitatea orizontală și verticală au rămas valabile. Cota unică în țările în care a fost introdusă ca și sistem general de impozitare respectă aceste principii. Cota

unică în cadrul sistemului dual de impozitare nu le mai respectă, deoarece veniturile din muncă și veniturile din investiții financiare sunt impozitate diferit, cele dintâi prin impozitare progresivă și celelalte prin cotă unică. Ceea ce s-a modificat la nivelul modului de creare a averii este mobilitatea capitalului generator de venituri financiare. Adaptarea impozitării la aceste forme mobile s-a realizat prin rafinarea principiului capacității de plată.

Cota unică ca și sistem general de impozitare a venitului diferă de la țară la țară, cu un puternic caracter unic în unele țări și un caracter progresiv în alte țări. Cota unică introduce progresivitatea prin deducerile personale de bază în funcție de venit sau în funcție de persoane.

Capitolul 2 validează prin metode descriptive, prin documentare, ipoteza patru potrivit căreia cota unică nu este eficace în privința celor mai multe obiective propuse spre evaluare

Eficacitatea în Uniunea Europeană a sistemului de impozitare prin cota unică este decisivă pentru menținerea acestui sistem sau abandonarea lui fie că vorbim de eficacitatea în funcție de scopul propus inițial, fie că vorbim de eficacitatea în funcție de obiective de atins ce au apărut pe parcurs.

Punctul de plecare în desfășurarea capitolului doi îl constituie definirea eficacității cotei unice, cu un grad de dificultate ridicat datorită necesității de definire în primul rând a efectului scontat. Efectul scontat a fost stabilit în funcție de avantajele și dezavantajele posibile ale acestui sistem de impozitare.

Eficacitatea cotei unice a fost definită din punct de vedere al creșterii/menținerii venitului bugetar datorită îmbunătățirii colectării și/sau lărgirii bazei de impozitare precum și datorită stimulării muncii.

Birocrația și teama de a nu pierde posibile investiții străine au fost alături de îmbunătățirea colectării impozitelor motive pentru care cota unică a fost adoptată. Alte

variante de definire a eficacității s-au impus și anume eficacitatea cotei unice în funcție de capacitatea ei de a oferi simplitate în administrare precum și de eficacitatea în funcție de nivelul investițiilor străine atrase.

Partea de redistribuire, inegalitățile sociale pe care un sistem fiscal le poate accentua sau dimpotrivă reduce impune urmărirea eficacității cotei unice din punct de vedere al inegalităților sociale.

Sistemul fiscal poate fi o pârghie de macrostabilizare prin calitatea sa de stabilizator automat. Eficacitatea cotei unice trebuie să fie privită din punct de vedere al aportului la macrostabilizarea economiei, aport important având în vedere Pactul de Stabilitate și Cooperare ce reduce posibilitățile de intervenție pe partea de cheltuieli și deficit.

Dacă aceste obiective au fost atinse sau nu, cu alte cuvinte dacă cota unică și-a dovedit eficacitatea sau nu, a fost urmărit prin analiză comparativă a tipurilor de cercetări pentru fiecare obiectiv propus și a teoriei aferente obiectivului respectiv. Rezultatele obținute, cu rezervele ce se impun atât datorită numărului redus de studii cât și numărului redus de țări analizate sunt sintetizate în tabelul 1.

Tabelul 1. Eficacitatea cotei unice în țările din Uniunea Europeană

Nr.crt	Obiectivul propus	Rezultat
1	Venitul adus la bugetul de stat	negativ
2	Disciplina fiscală	slab afirmativ
3	Stimularea muncii	negativ
4	Simplitatea în administrare	indiferent
5	Inegalitatea socială	negativ
6	Investițiile directe străine atrase	slab afirmativ
7	Stabilizatorul automat	negativ

Sursa: autorul

Analiza comparativă a celor trei elemente științifice: teorie, cercetări empirice și simulări, a scos în evidență obiective luate în considerare în determinarea eficacității care pot fi îmbunătățite (stimularea muncii și stabilizatorul automat), obiective în privința cărora cota unică înregistrează rezultate negative din toate cele trei puncte de vedere (inegalitatea socială), obiective care nu ar trebui să-i fie atribuite cotei unice (simplitatea în administrare).

Capitolul 3 oferă un răspuns parțial la incertitudinea continuității cotei unice în condițiile lipsei de eficacitate a acestui sistem de impozitare sau în condițiile unei eficacități reduse.

Aducând la lumină realitatea extinderii cotei unice prin sistemul dual de impozitare introdus în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană, ipotezele noastre privind eficacitatea cotei unice din punct de vedere al extinderii și a posibilității extinderii ei sunt validate în acest capitol. Prin cercetări ale rapoartelor emise de autorități de consultanță fiscală, PricewaterhouseCoopers, Ernst & Young, au fost puse în evidență țările cu sistem dual de impozitare și stabilite diversele grade de introducere ale acestui sistem. Harta cotei unice pe țări și pe grade de intensitate este rezultatul acestui demers și dovedește astfel extinderea geografică a cotei unice.

Având în vedere separarea în cadrul sistemului dual de impozitare a veniturilor personale în venituri din munca impozitate preponderent progresiv și în venituri din investiții financiare impozitate prin cota unică, creșterea importanței cotei unice în detrimentul impozitării progresive, a fost demonstrată indirect prin creșterea bazei de impozitare aferente cotei unice și restrângerea bazei de impozitare aferente impozitului progresiv. Pe baza literaturii de specialitate și a analizei comparative a datelor avute la dispoziție, realitatea scăderii veniturilor din muncă ca și pondere în PIB și a creșterii veniturilor financiare ale populației ca și pondere în PIB aduce în lumină extinderea veniturilor impozitate prin cota unică în detrimentul veniturilor impozitate progresiv, dovedind astfel și extinderea cantitativă nu doar extinderea geografică. Veniturile

financiare ale populației sunt interpretate prin intermediul indicatorului “activele financiare ale gospodăriilor”. Analiza comparativă realizată pe bază de cronograme și indicator SLOPE pentru fiecare țară din Uniunea Europeană scoate în evidență grupul majoritar al țărilor în care ponderea activelor financiare deținute de gospodării în PIB crește în detrimentul ponderii veniturilor din munca și confirmă astfel ipoteza prin care cota unică câștiga teren. Cele două țări în care veniturile financiare sunt impozitate în continuare progresiv, Franța și Marea Britanie, ne sugerează maturitatea pieței financiare și puterea sindicală ca fiind căi prin care se poate modifica situația actuală a cotei unice.

Capitolul 4 este destinat concluziilor generale, contribuțiilor personale și propunerilor pentru o dezvoltare ulterioară.

Impozitarea proporțională sau progresivă a venitului personal a depins de voința factorului de decizie sprijinit de o teorie sau alta a impozitării cu respectarea principiilor generale ale impozitării.

Impozitarea proporțională și progresivă a venitului personal cu încălcarea principiilor generale ale impozitării impune regândirea teoriilor astfel încât să fie general valabile.

Disputa impozit proporțional - impozit progresiv pare ca s-a mutat de la nivel teoretic - volitiv la nivel practic - adaptativ.

Bibliografie

1. A.S.E., Catedra de Economie și Politici Economice, *Dicționar de Economie*, Bucuresti: Editura Economică, 2 ed., 2002.
2. Aaberge, E., Colombina, U. și Strom, S.R., "Labor Supply Responses and Welfare Effects from Replacing Current Tax Rules by A Flat Tax: Empirical Evidence from Italy, Norway and Sweden", 2000, *Journal of Population Economics*, 134, pp. 595-621.
3. Aslund, A., *How Capitalism Was Built: The Transformation of Central and Eastern Economy*, New York: Cambridge University Press, 2007.
4. Auerbach, A. J. și Feenberg, D., "Is There a Role for Discretionary Fiscal Policy?", 2000, *NBER Working Paper*, 9306.
5. Auerbach, A. J. și Kotlikoff, L. J. "National Savings, Economic Welfare, and the Structure of Taxation", in Feldstein, F., *Behavioral Simulation Methods in Tax Policy Analysis*, Chicago: University of Chicago Press, 1983.
6. Becker, S., Ekholm, K., Jackle, R. și Muendler M-A., "Location Choice and Employment Decisions: A Comparison of German and Swedish Multinationals", 2005, *Review of World Economy* 141(4), pp. 693-730.
7. Bellak, C. și Leibrecht, M., "Do Low Corporate Income Tax Rates Attract FDI?- Evidence from Central and Eastern-European Countries", 2009, *Applied Economics*, 41, pp. 2691-2703.
8. Berg, A. și Ostry, J., "Equality and Efficiency", 2011, *Finance and Development*, 48(3), p12-15.
9. Besancenot, D. și Vranceanu, R., "A Trade Union Model with Endogenous Militancy: Interpreting the French Case", 1999, *Labour Economics*, 6(3), pp. 355-373.
10. Blumm, W.J. și Kalven, H., "The uneasy case for progressive taxation", 2000, *Florida Tax Review*, 4(11), pp. 732-766.
11. Braconier, H., Norback, P-J și Urban, D., "Multinational Enterprises and Wage Cost: Vertical FDI Revisited", 2005, *Journal of International Economics*, 67, pp. 446-470.
12. Bretheron, R., "The Sensitivity of Taxes to Fluctuations of Trade", 1937, *The Econometric Society*, 5, pp. 171-183.
13. Calegari, M., "Flat Taxes and Effective Tax", 1998, *National Tax Journal*, (4), 689713.
14. Duncan, D., "Behavioral Responses and the Distributional Effects of Personal Income Taxes", 2012, Indiana University, *Bloomington School of Public & Environmental Affairs Research Paper*, 2012-11-01.
15. Duncan, D. și Sabirianova, K., "Does Labor Supply Respond to a Flat Tax? Evidence from The Russian Tax Reform", 2009, *Economics of Transition* 18(2), pp. 365-404.

16. Dunhaupt, P., "The effect of financialization on labour's share of income", 2013, *Institute for international Political Economy Berlin*, Working Paper 17/2013.
17. Easterbrook, K., Flat Tax and Labour Supply in Central and Eastern Europe, 2008, *Stanford University* la adresa <https://economics.stanford.edu>, accesat la data de 15 august 2014.
18. Ebenstein, L., *Milton Friedman: a Biography*, Palgrave Macmillan, 2009.
19. Epstein, G., *Financialization and the World Economy*, Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2005.
20. Evans, A.J. și Aligica, D.P., "The spread of the flat tax in Eastern Europe, A Comparative Study", 2008, *Eastern European Economics*, 46(3), pp. 49-67.
21. Eurostat A, Statistical Office of the European Communities, European Commission, Directorate-General for Taxation and the Customs Union, Taxation Trends in the European Union, Data for the EU Member States, Iceland and Norway, Office for Official Publications of the European Communities, 2014 .
22. Friedman, M., *Capitalism and Freedom*, University of Chicago Press, 1961.
23. Friedman, M., *Free to choose. A personal Statement*, Harcourt, 1980.
24. Gorodnichenko, Y., Martines-Vazquez, J. și Peter, K.S., "Myth and Reality of Flat Tax Reform: Micro Estimates of TaxEvasion Response and Welfare Effects in Russia", 2009, *Journal of Political Economy*, 117(3), 504-554.
25. Grapperhaus, H. și Ferdinand, M., *Tax tale from the second millennium*, Amsterdam: IBDF . 2009.
26. Hall, E.R. și Rabushka, A., *The flat tax*, Hoover Institution Press, 1985.
27. Hayek, F., *Constitution of Liberty*, University Of Chicago Press, 1960.
28. Hogrefe, J. și Kappler, M., "The Labour Share of Income: Heterogenous Causes for Parallel Movements?" 2010, *J. Econ Inequal*, 11, pp. 303-319.
29. Ivanova, A., Keen, M. și Klemm, A., "The Russian Flat Tax Reform", 2005, *IMF Working Paper*, 16.
30. Jensen, T.S. și Aidt, P.S., "The Taxman Tool Up: an Event History Study of the Introduction of the Personal Income Tax in Western Europe, 1815-1914", 2009, *Journal of Public Economics*, 93(1), p. 160-175.
31. Keen, M., Kim, Y. și Varsano, R., "The "Flat Tax(es)" Principles and Evidence", 2006, *IMF Working Paper*, 218.
32. Keiser, N.F., "The Development of The Concept of "Automatic Stabilizers" 1956, *The Journal of Finance*, Volume 11, pp. 422-441.

33. Keynes, J. M., *Teoria Generala a Ocuparii Fortei de Munca, a Dobanzilor si a Banilor*, Bucuresti: Publica, 2009.
34. Karabarbounis, L. și Brent, N., "The Global Decline of the Labor Share", *The Quarterly Journal of Economics*, 2013, Oxford University Press, vol. 129(1), p 61-103.
35. Lazonick, W. și O'Sullivan, M., "Maximizing Shareholder Value: A New Ideology for Corporate Governance", 2000, *Economy and Society*, vol 29, p. 13-35.
36. Legea 571/2003 privind Codul Fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23 decembrie 2003.
37. Little I., "Direct Versus Indirect Taxes", 1951, *The Economic Journal*, Volume 61.
38. Littlewood, M., *Taxation Without Representation: The History of Hong Kong's Troubling Successful Tax System*, Hong Kong: Hong Kong University Press, 2010.
39. Livinstone, M. A., "Blum and Kalven at 50: Progressive Taxation, "Globalization" and the New Millenium", 2000, *Florida Tax Review* , 4(11), p. 731.
40. Majcen, B., Verbic, M. și Cok M., "The Income Tax Reform in Slovenia", 2007, Munich Personal RePEc Archive no.10348.
41. Manski, C., "Identification of Income - Leisure preferences and evaluation of income tax policy", 2012, *NBER Working Paper*, No. 17755.
42. Mankiw, N.G., Weinzierl M.C. și Yagan D. F., "Optimal taxation in theory and practice", 2009, *Journal of Economic Perspectives* 23(4): 147-174.
43. Molds, A., "The impact in the single market programme on the locational determinants of US Manufacturing Affiliates: An Econometric Analyses", 2003, *Journal of Common Market Studies*, 41(1), pp. 37-62.
44. Moore, D., "Slovakia's 2004 Tax and Welfare Reforms", 2005, *IMF Working Paper*, 133.
45. Noica, C., *Despre Demnitatea Europei*, Ed. Humanitas, 1988.
46. OECD, *Model Tax Convention on Income and on Capital 2010(update 2010)*, OECD Publishing, 2012.
47. Olofsdotter, A. H. și Olofsdotter K., "Labour Taxation and FDI decisions in European Union", 2014, *Open Economic Review*, Springer, vol. 25(2), pp. 263-287.
48. Ozturk, I., "Foreign Direct Investment-Growth nexus: A review of the recent literature", 2007, *International Journal of Applied Econometrics and Quantitative Studies*, 4(2).
49. Palan, De R., Murphy, R. și Chavagneux, C., *Tax Havens: How globalization really works*, Ithaca: Cornell University Press, 2009.

50. Peichl, A. și Schaefer, T., "Is the Flat Tax Feasible in a grown-up welfare state?", 2007, *FiFo Discussion Papers - Finanzwissenschaftliche Diskussionsbeiträge*, 07-6, University of Cologne, FiFo Institute for Public Economics.
51. Peichl, A. și Paulus, A., "Effects of flat tax reforms in Western Europe on equity and efficiency", 2008, *FiFo Discussion Papers - Finanzwissenschaftliche Diskussionsbeiträge*, 08-4, University of Cologne, FiFo Institute for Public Economics.
52. Pijoan-Mas, J. și Gonz'alez-Torrabadella M., "Flat Tax Reforms: a General Equilibrium Evaluation for Spain", 2006, *Investigaciones Economicas*, 30(2), p. 317-351.
53. Pladini, R. și Rinaldi, A., "From "Necessaries" and "Superfluities" to the Utility Function: the Problem of Distribution in the History of Economic Thought", 2008, *Theory and Practice of Economic Policy : Tradition and Change*, p. 165-193.
54. Poole, K. E., *Fiscal Policies and the American Economy*, Prentice-Hall, 1951.
55. Radulescu, D.M. și Egger P., "Labour Taxation and Foreign Direct Investment", 2008, *CeSifo Working Paper*, vol. 2309.
56. Reutter, A. și Genser, B., "Moving Towards Dual Income Taxation in Europe", 2007, *FinanzArchiv: Public Finance Analysis*, Mohr Siebeck, Tübingen, 63(3), p. 436-456.
57. Ricardo, D., *Principles of Political Economy and Taxation*, Londra: Dent Dutton, 3 ed, 1821.
58. Saavedra, P., Flat Income Tax Reforms, 2007, *Fiscal Policy and Economic Growth: Lessons from Eastern Europe and Central Asia*, World Bank Publication, p. 253.
59. Saavedra, P., Marcicin, A. și Valachy, J. "Flat income tax reforms", in Gray, C., Lane, T. și Varoudakis, A.(eds), *Fiscal Policy and Economic Growth: Lessons for Eastern Europe and Central Asia*, The World Bank Publication, 2007.
60. Saez, E. și Gruber, J., "The Elasticity of Taxable Income: Evidence and Implications", 2002, *Journal of Public Economics*, 84, p. 1-32.
61. Salkind, N., *Exploring Research*, New Jersey: Pearson Educational International , 2006
62. Seligman, E., *The Income Tax: A Study of the History, Theory and Practice of Income Taxation at Home and Abroad*, New York: The Macmillan Company, 1991.
63. Sinel'nikov-Murylev, S., Batkibekov, S., Kadochnikov, P. și Nekipelov D., "Assesment of the Resulys of Personal Income Tax Reform in Russia", 2003, *Volproski Ekonomiki*, vol 6.
64. Smith, A., *Wealth of Nation, Book Five, Chapter II*, 1776, la adresa : <http://www.econlib.org/library/Smith/smWN17.html>, accesat la data de 10 februarie 2014.
65. Socol, A. și Socol, C., "Estimarea Mecanismelor de Stabilizare Fiscala Automata. Cazul României", 2012, *Economie teoretica si aplicata*, 3(568), vol. XIX, p. 13-25.

66. Stepanyan, V., "Reforming Tax System: Experience of the Baltics, Russia and Other Countries of the Former Soviet Union", 2003, *IMF Working Paper* , 173.
67. Stern, N., "On the Specification of Labour Supply Functions", in: Blundell, Richard and Walker, Ian, (eds.) *Unemployment, Search and Labour Supply*, Cambridge: University Press, 1986, pp. 143-189
68. Tanzi, V., "Globalization, Tax Competition and the Future of Tax System", 1996, *IMF Working Paper* 141.
69. Thiers, A., "*De La Propriété Du Communisme Du Socialisme Et De L'impôt*", Éditions Du Trident, 2011.
70. Țițan, E., Ghiță, S. și Trandaș, C., *Statistică economică*, Biblioteca digitală A.S.E Bucuresti, la adresa <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro>, accesat la data de 15 iulie 2014.
71. Toffler A. și Toffler T., *Avuția în Mișcare*, Antet, 2006.
72. Vechiul Testament, Leviticul, 27:30-33.
73. Veld, J., Larch, M. și Vandeweye, M., "Automatic Fiscal Stabilisers: What they Are and What They Do?". 2013, *Open Econ Rev*, vol. 24, p. 147-163.
74. Virovacz, P. și Toth C.G., "Winner and Losers. Assesment of the Hungarian Flat Tax Reform with microsimulation", 2013, *Public Finance Quarterly*, vol. 58(4), p. 369-385.
75. Voinea, L., și Mihaescu, F., "The Impact of The Flat Tax Reform on Inequality -The Case of Romania", 2009, *Romanian Journal of Economic Forecasting*, vol. 12(4), p.19-41.
76. Wanniski, J., "Taxes, Revenues, and the 'Laffer Curve'", 1978, *The Public Interest*, 5.
77. Ynesta, I., "Households' Wealth Composition Across OECD Countries and Financial Risks Borne by Households", 2008, *OECD Journal: Financial Market Trends*, Vol. 2008/2.
78. Zaidi, S. "Main Drivers of Income Inequality în Central European and Baltic Countries- Some insights from Recent Houshold Survey Data", 2009, *The World Bank, Policy Research Working Paper Series* 01/2009.

Bibliografie online

1. AMECO, 2014. *ec.europa.eu*.
la adresa http://ec.europa.eu/economy_finance/ameco/user/serie/ResultSerie.cfm, accesat la data de 10 august 2014.
2. Deloitte A, Lithuania Deloitte – Tax Highlights 2014, la adresa <http://www2.deloitte.com>, accesat la data de 10 mai 2014.

18. PwC, Paying Taxes 2014, la adresa <http://pwc.com.>, accesat la data de 15 august 2014.
19. Staehr, K., "Estimates of Employment and Welfare Effect of Personal Labour Income Taxation in a Flat Tax Country the Case of Estonia", [Online], la adresa: <http://www.eestipank.ee.>, accesat la data de 20 iulie 2014.
20. UNCTAD Statistics, la adresa <http://unctad.org/> .,accesat la data de 2 iulie